

In de serie **‘Dominee, bestaat God?’**, interviewde ik op 21 juli jl. **Dineke Havinga**.

Dineke is emeritus predikant en is verbonden aan de ruimteviering waar zij regelmatig met anderen een dienst voorbereidt. Onze Johanneskerk-gemeente gaat met de Ruimtevierders vanaf september wat nauwer samenwerken. Op de 3e zondag in de maand komen we dan om 10 uur samen in de Johanneskerk.

Bloedziekte

Dineke lijdt al 24 jaar aan een 1-op de miljoen keer voorkomende, onberekenbare auto-immun bloedziekte. Dat maakt dat zij vaak, te vaak, in het ziekenhuis moest worden opgenomen. Wónderlijk genoeg gaat het sinds drie maanden, opeens een stuk beter! Na een zwaar bevochten deelname aan een internationale ‘trial’ voor 11 mensen wordt zij nu met een nieuw ontwikkeld medicijn behandeld, dat vooralsnog onmiddellijk bij haar ‘aansloeg’.

Bestaat God?

‘Bestaat God?, is natuurlijk een flauwe vraag. ‘Maar ik kan je wel zeggen: ik ‘doe’ aan God’. Ik ontfutsel God uit alles wat het leven brengt, dus ook aan ziekte. Als ik nu de genezingsverhalen uit de bijbel lees, herken ik naast dankbaarheid ook de verwarring die ontstaat. Het aardige van ‘met God bezig zijn’, is dat het ongekende mogelijkheden van verbeelding biedt. Ik kan bijv. een heel medisch exposé geven over m’n ziekte én ik kan ook zeggen: ‘iets van dit bijbelverhaal is mij overkomen’. Het ene is er en het andere óók.

Taalveld

Het gaat hier niet om de waarheidsvraag, maar wèl om het kiezen van het taalveld, waarin je stapt. Omdat dát je weer nieuwe mogelijkheden van uiting en van leven biedt. Dit religieuze

taalveld heeft veel van kunst en poëzie. Het heeft meer te maken met het scheppen van iets nieuws, dan dat het zo 'ís'. Het religieuze taalveld biedt ons mogelijkheden om over van alles te praten, ook over andere dingen van het leven. Bijbelverhalen hebben een enorme taalschat en helpen daarbij. Ik lees ze als verhalen, soms als metaforen, die me inspireren. 'We worden dagelijks uit het paradijs gemieterd'. 'Je kunt klagen/schelden op God én vele malen dank zeggen aan God'.

Rijkdom van dit taalveld

Naar anderen kun je laten merken dat er ook een ánder verhaal is en dat dat kán. Met behulp van dit gekozen taalveld kun je weer leven terug halen uit het fundamentalistische of individualistische 'beton'. Bij jezelf en bij anderen weer zachtheid, liefde en begrip wekken, grond geven om op te staan, ordening en licht brengen voor elke dag. Dit taalveld biedt ongekende mogelijkheden. Iedereen heeft een taalveld nodig om te begrijpen wat ie ziet. Pas als je zelf het taalveld betreedt, je er jezelf in uitdrukt, gaat het voor je leven.

In geloven kun je van alles uiten, maar het wordt weer banaal en 'plat', als je op een begrafenis hoort zeggen dat 'vader nu weer bij moeder is'. Dat blijft wellicht een verlangen, heeft weinig bewijskracht en valt daarmee, *net als het bestaan van God*, niet binnen onze concrete werkelijkheid.

Verarming en perspectief

In onze geseceuleerde, individualistische cultuur zijn steeds minder mensen bekend met het actief betreden van het religieuze taalveld. In opvoeding en onderwijs worden we er nauwelijks nog in geschoold. Als mensen naar een museum gaan moeten ze het uit boekjes of van internet halen wat bijvoorbeeld het onthoofde hoofd van Johannes nu eigenlijk betekent.

Toch gaat de mondelinge traditie van het geloof door. Er ontstaan andere verbanden. Kleinere groepen op andere plaatsen dan in kerken alleen. Groepen die zich willen herbronnen en taal vinden op basis van de oude verhalen.

Frits van Kempen